

J'aime le noir Το μαύρο παρακράτος

Με το δεύτερο μυθιστόρημά του «Και οι τέσσερις ήταν απαίσιοι», ένα σκοτεινό πολιτικό νουάρ που είναι αντικαθεστωτικό και αντιξουσιαστικό, ο Γιάννης Μόσχος μας μεταφέρει στη γενέτειρά του, στη Μαγνησία του 1975

του ΜΑΡΚΟΥ ΚΡΗΤΙΚΟΥ

Ο Γιάννης Μόσχος γεννήθηκε το 1982 και μεγάλωσε στη Γαβριανά του Νομού Μαγνησίας. Σπούδασε Οικονομικές Επιστήμες στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και το 2019 έκανε δυναμική είσοδο στην ελληνική αστυνομική λογοτεχνία με το μυθιστόρημα «Το κορόρο» (εκδόσεις Τόπος). Ο παράξενος τίτλος του έχει το όνομα ενός ενδημικού πτηνού της Κούβας, που δεν ζει στην αιχμαλωσία και συμβολίζει τους αγώνες του πολυπάθου

λαού της για ελευθερία, κυριαρχία και αξιοπρέπεια. Ακροδεξιοί δολοφόνοι της Κου Κλουξ Κλαν με θύματα Κουβανούς μετανάστες, έμποροι ναρκωτικών και παράνομου αλκοόλ, διεφθαρμένοι αστυνομικοί και αδιάτακτοι μαφιόζοι συνθέτουν ένα σκληρό αστυνομικό θρίλερ στη μεθόριο του αμερικανικού Νότου που έχει στον πυρήνα της υπόθεσής του την εισβολή στον Κόλπο των Χοίρων και την αποτυχημένη προσπάθεια της CIA να ανατρέψει την επαναστατική κυβέρνηση του Φιντέλ Κάστρο. Το «Το κορόρο» είχε συμπεριληφθεί στη βραχεία λίστα των επίσημων βραβείων του περιοδικού *Ο Αναγνώστης* στην κατηγορία Πρωτοεμφανιζόμενοι Πεζογράφοι.

Με το δεύτερο μυθιστόρημά του «Και οι τέσσερις ήταν απαίσιοι» (εκδόσεις Τόπος, 2021) ο συγγραφέας μάς μεταφέρει στη γενέτειρά του. Η ιστορία διαδραματίζεται στη Μαγνησία το 1975, περίπου έναν χρόνο μετά την αποκατάσταση της Δημοκρατίας, και συνδέεται με βασιανισμούς αντιφρονούντων το 1967 από τη νεοσύστατη τότε πραξικοπηματική κυβέρνηση και τρία χρόνια αργότερα με μια υπόθεση διάθεσης στην αγορά ακατάλληλων κρεάτων από την Αργεντινή και τη Ρωσία, που αποτέλεσε ένα από τα μεγαλύτερα οικονομικά σκάνδαλα της εποχής και ήταν το μοναδικό για το οποίο οι εμπλεκόμενοι παραπέμφθηκαν σε δίκη, πριν από την πτώση της Χούντας.

Πρωταγωνιστής είναι ο άπειρος και παροπλισμένος υπομοίραρχος από την Κρήτη Μάνος Πετράκης. Ο διοικητής της Χωροφυλακής Βόλου του αναθέτει την υπόθεση της δολοφονίας στον Φάρο Τρικεριώ του πρώην νομάρχη Μαγνησίας, που ήταν συνεργάτης των Αφριλιανών και μπλεγμένος σε ζοφερές ιστορίες παιδικής πορνείας, με το σκεπτικό ότι δεν θα καταφέρει να φτάσει στην εξκνίασή της. Ο προσηπής υπομοίραρχος, ομοφυλόφιλος και λάτρης της λογοτεχνίας και της μουσικής, θα βρεθεί αντιμέτωπος με τους σκοτεινούς μηχανισμούς της δικτατορίας που κινούν ακόμα τα γρανάζια του κράτους, αλλά και με τις παθογένειες της κλειστής κοινωνίας που κατακρίνει, κλεισάει και απορρίπτει τη διαφορετικότητα. Θα αντιληφθεί ότι «ακόμα κι αν είσαι ο διοικητής της χωροφυλακής όλης της Ελλάδας δεν έχεις καμία τύχη να σκαλίζεις αυτές τις ιστορίες. Η δημοκρατία μπορεί να επέστρεψε αλλά τίποτα δεν άλλαξε. Οι ίδιοι απατεώνες, βρομεροί συνεχίζουν και βρομίζουν. Απλώς τώρα το παίζουν δημοκράτες.

Αυτή είναι η διαφορά» και θα αναγκαστεί να πάρει τον νόμο στα χέρια του γιατί «όταν πάνες ένα λυκό στο κοπάδι δεν τον παραδίεις στους άλλους λύκους. Δεν μπορείς να απευθυνθείς στο παρακράτος για δικαιοσύνη».

Ένα σκοτεινό πολιτικό νουάρ που, όπως το μαύρο λατινοαμερικανικό μυθιστόρημα (novela negra), του οποίου ακολουθεί βασικές νόρμες, είναι αντικαθεστωτικό και αντιξουσιαστικό, με πρωταγωνιστές οι οποίοι προδόμενοι και απογοητευμένοι από την πολιτική κατάσταση στη χώρα τους μάχονται με τους εσωτερικούς τους δαίμονες και το καθολικά διεφθαρμένο κράτος. Ο συγγραφέας συνυφαίνει τη μυθοπλασία της αστυνομικής ντρίγκακς με ιστορικά γεγονότα της εποχής και αποτυπώνει ρεαλιστικά την τοιογραφία μιας αποπροσανατολισμένης κοινωνίας με εκμαυλιστικά πρότυπα, όπου κυριαρχούν η κρατική αυθαριεία, ο τυχοδιωκτισμός και ο φόβος ως κατάλοιπα του απολυταρχικού καθεστώτος. Το μυθιστόρημα αποτελείται από τέσσερα μέρη -ένα για κάθε «απαίσιο»- και η αφήγηση, σκληρή στις σκηνές βίας και λυρική στις ενδοσκοπήσεις του πρωταγωνιστή, δεν είναι γραμμική, αλλά συσπρέφεται γύρω από πρόσωπα και γεγονότα της

πλοκής, αποκαλύπτοντας σταδιακά τα κοινά σημεία των φαινομενικά ασύνδετων ιστοριών, ένα τέχνασμα που κλιμακώνει υποδειγματικά την αγωνία του αναγνώστη μέχρι την ευρηματική λύση του αστυνομικού γρίφου.

Η ελληνική αστυνομική λογοτεχνία έχει ανάγκη από τέτοιου είδους εγχειρήματα. Η εποχή της δικτατορίας των συνταγματάρχων δεν έχει απασχολήσει ιδιαίτερα τους Έλληνες συγγραφείς του είδους. Ίσως γιατί στα πρώτα χρόνια της Μεταπολίτευσης και μέχρι το τέλος του προηγούμενου αιώνα, που οι επόδινες μήνες της Χούντας ήταν ακόμα νωπές, το ελληνικό αστυνομικό ήταν στην αφάνεια με πολύ μικρή επίσημη εκδοτική παραγωγή, στοιχείο που δεν επέτρεψε στο πολιτικό νουάρ να αναπτυχθεί ως είδος, όπως σε άλλες χώρες. Όμως στην ταργαμένη εποχή μας, με τα γνωστά κοινωνικά προβλήματα που έχουν οδηγήσει στη θλιβερή άνοδο της Ακροδεξιάς, γίνεται επιακτηπτική η ανάγκη μιας σολλογικής αφήγησης της σύγχρονης πολιτικής ιστορίας του τόπου μας ως μέσου συνεχούς κοινωνικής επαγρύπνησης, γιατί τα σημαντικά βιβλία γράφονται για περιόδους που δεν θέλουμε να θυμόμαστε, αλλά ποτέ δεν πρέπει να ξεχνάμε.

INFO
Γιάννης Μόσχος
«Και οι τέσσερις ήταν απαίσιοι»
Εκδόσεις Τόπος
Σελίδες: 272
Τιμή: 9,73 ευρώ